

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΘ' (ΕΞΑΜΗΝΟ Α')

Ἀθήνα, 15 τοῦ Μάη 1922

ΑΡΙΘ. 761 (ΦΥΛ. 10)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ: Τὴν ψυχὴ σου, στὸ τάσι τῆς ἀγάπης.
ANDRÉAS LATZKO: Οἱ ἄνθρωποι κατηγοροῦν.

I. I.: Τὸ σεργιάνι.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ: Φιλολογικὰ πορτραῖτα: Καβα-
φάκης.

ΜΗΤΣΟΣ ΑΝΘΕΜΗΣ: Τὸ κρῖμα.

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ: Ὁρθογραφικά.

L. FRANK: Ὁ ἄνθρωπος εἶναι καλός.

Μ. ΓΙΑΝΝΑΤΟΣ ΑΘΗΝΕΛΗΣ: Ἐπιτύμβιον.

Τ. Ἡ Γόησσα.

ΛΙΑΚΟΣ ΛΙΓΕΡΟΣ: Φλογέρα.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ: Νεοελληνικὴ
φιλολογία.— Νέα βιβλία.— Περιοδικά.— Ξένα
περιοδικά.— Χωρὶς γραμματόσημο.

“ΣΤΟ ΓΥΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΡΙΜΑΣ, ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ, ΣΤΟ ΤΑΣΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Τὴν ψυχὴ σου στὸ τάσι
τῆς ἀγάπης δὲν ἦπια.
Μὲ προσμένουν, γιορτάσι,
τὰ βαριά καρδιοχτύπια.

Σὲ θυμοῦμαι, μπροστά μου
ὀλοζώντανη κ' ἴδια . .
Ὡ θλιμένε ἔρωτά μου,
φέρε στίχους, στολίδια.

*
* *

Τὸ σπίτι σου, λευκάζει
στὴν ἄκρη ὀλόρθης ξέρας,
ποὺ ὁ δρομάκος μὲ βγάζει,
τὸ δελιὶ κάθε μέρας.

Στὴ φωνή σου στενάζει
γλυκὸς ἀχὸς φλογέρας,
καὶ τὴν ὄψη σου ἀγιάζει
ἓνας πόνος πατέρας.

Ἐχεις χάρη καὶ νάζι
σὰ μικρῆς περιστέρας,
μὰ ἡ βοή μ' ἀνταριάζει
τριχυμιᾷ, ἐξωτέρας.

Τῆς θάλασσας τὸ ἀγιάζει
καὶ ὁ γλαυκὸς γύρω αἰθέρας,
δὲ σβήνουν τὸ μαράζι
καὶ τῆς Ἑγνίας τὸ τέρας.

Στοῦ ὄνειρου τὸ μπουγάζι
λευκὸ πανὶ γαλέρας . .
Γιὰ Κολχίδες μὲ κράζει
νέο χρυσόμαλλο δέρας.

Στὰ μάτια σου σταλάζει
γαλήνη μι' ἄλλης σφαίρας,
καὶ τὸ πάθος δὲ σπάζει
μὲ ὀρμὴ φριχτῆς φοβέρας.

Ἡ ὑπαρξή μου σπαράζει
στὸ θάνατο τῆς μέρας.
Τὴν ἀνάσα μοῦ φράζει
βαρὺς, πνιχτὸς ὁ ἀέρας.

Ὡ ἡ ψυχὴ πῶς σὲ κράζει
στὴ θλίψη τῆς ἐσπέρας,
ὅταν πιά δὲ χαράζει
τῆς ἐλπίδας ὁ ἀστέρας !

Ὁ χαμὸς δὲ μὲ σκιάζει.
Διψῶ, διψῶ σὰν τέρας
δρολάπι καὶ χαλάζει
καὶ λαχτάρα χιμαίρας.

Στὴ φωνή σου, λαγιάζει
σβησιτὸς ἀχὸς φλογέρας,
καὶ τὸ γέλιο σου, ἀγιάζει
ἓνας πόνος πατέρας . .

*
* *

Πάντα, πλάι μου, σιμά μου
όλοζώντανη κι ίδια.
Και σεις λειψά όνειρά μου,
συντριμμένα παιχνίδια !

Νύχτα . . Βαθιά στην πλάση,
σεισμοί και καρδιοχτύπια.
Τήν ψυχή σου άχ ! στο τάσι
της αγάπης, δέν ήπια . .

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ANDRÉAS LATZKO

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΝ

Γ'.

— Ρημασμένοι ! Λοιπόν ένα πράμα σάς ζητώ. Φανταστήτε πώς αυτός ο πόλεμος γινότανε σ' όποιαν άλλη εποχή της ιστορίας του κόσμου, άς πούμε στο τέλος του δέκατου όγδοου αιώνα. Σδηστε όλες της εφεύρεσεις, τις ανακάλυψες, τὰ μουσικά και ποιητικά έργα, τις πρόοδες της γιατρικής, της φιλοσοφίας και των άλλων, και τέλος όλη την εργασία των ανθρώπων που εκείνη την εποχή θά είτανε είκοσι ως σαράντα χρόνων. Θά μου άπαντήσετε πώς οί πιό μορφωμένοι δέ θά σκοτωνόντανε ίσως όλοι. Δέ λέω πώς οί χεροδομίδες διαλέγουν τὰ καλύτερα κεφάλια για να τὰ σπάσουν, μά ούτε βέβαια και τὰ λυπούνται. Καί δύσκολα μπορώ να πιστέψω πώς οί στοχαστές, οί τεχνίτες, κ' οί μεγάλοι εφευρέτες θά είτανε κ' οί καλύτεροι πολεμιστές.

Δίχως να τὸ θέλει ο θεός κούνησε τὸ κεφάλι.

— Μάλλα λόγια θά θέλατε νάναι άνθρωποι που να πάνε να δίνουν τὸ τομάρι τους για τὸς άλλους που εκείνη τὴν ὥρα θά ζούνε με τίς μεγάλες τὸς ιδέες πάνου σένα αναπauτικὸ καναπέ. Όπως και νάναι, έχετε ένα πολὺ αναπτυγμένο αίσθημα δικαιοσύνης. Αυτό πρέπει να τὸ μολογήσουμε.

— Μά τώρα τί γίνεται λοιπόν ; ρώτησε ὁ Βάιλερ. "Αν τὰ δάχτυλά του είτανε συνηθισμένα να μεταχειρίζονται τὸ τουφέκι αντί να χτυποῦν τὸ πιάνο, δέ θάχε ὁ Γκάτσκη τὸ δικαίωμα να μείνει στὸν τόπο του ; Μήπως δέ φυλάτε με φροντίδα ὅλους τὸς μηχανικούς, τὸς μεταλλευτές, τὸς χημικούς και τόσες άλλες χιλιάδες ανθρώπους γιατί έτσι θάναι πιό χρήσιμοι στὸν πόλεμο παρά τραδώντας τὸν κόκορα τοῦ τουφεκιού τὸς ; "Η τερατώδης μυωπία είναι ίσα ίσα που φυλάνε μόνο εκείνους που δίνουν μιὰ άμεση ὠφέλεια και ξεχνάνε πὼς ἡ δύναμη ἐνός λαοῦ βγαίνει μόνο ἀπὸ τὴν ένταση ὅλων τῶν ἐνεργειῶν του. Πιστεύετε λοιπόν ειλικρινά πὼς ἡ δύναμη ἐνός ἔθνους μετριέται σὲ τουφέκια ; Μά ένα ἀσθενικὸ πλάσμα με στενὸ στηθος, τὸ ξαίρατε, ἀξίζει σήμερα πιό πολὺ ἀπὸ συντάγματα Κυκλώπων, αν μπορεῖ να ζυμώσει μιὰ καινούργια ἐκρηχτικήν ὅλη. "Η νίκη κατασκευάζεται μες στάργαστηρι, στίς φάμπρικες τῶν πυρομαχικῶν, στή σάλα της χαρτογραφικής ὤπηρεσίας, και τὰ έννιά δέκατα ἀπὸ τὸς

στρατιῶτες πεθαίνουν πρὶ να δοῦνε τὸν ὀχτρό. Κ' οί άνθρωποι σημαιοστολίζουν τὰ σπύτια τὸς και δίνουν θάρρος στὸς στρατιῶτες, σάμπως να κρέμεται και σήμερα' ἀκόμα ἡ ἐπιτυχία ἀπὸ τὴν παλικαριά και να μὴ βγαίνει ἀπὸ μιὰν ἀψυχη ὀργάνωση.

— Μπρός, μπρός, εἶπε μελαγχολικά ὁ Ντόρντορφ, ὅποιος θελήσει να φανεῖ παλικάρι, θάδρει πάντα τὴν εὐκαιρία. Κι όταν ἐμεῖς κάνουμε κανόνια που κανείς δέν μπορεῖ να τὰ μιμηθεῖ, κι αὐτὸ δείχνει πὼς εἴμαστε ἀνῶτεροι. Θριαμβεύουμε γιατί σκεπτόμαστε σβλα πιό πολὺ.

— "Αλήθεια ; εἶπε κοροϊδευτικά ὁ Βάιλερ. "Έτσι τὰ προτερήματά μας είναι που παλεύουν με τὰ προτερήματα τῶν άλλων. Τὰ ὅπλα μας, μήπως ἐμεῖς τὰ φτιάσαμε ; Πάρτε λοιπόν ἀπὸ τὸ Χίντεμπεουργκ ἔ,τι έχει ἀπὸ τὸ πνέμα τῶν ὀχτρῶν μας. Μήτε να τηλεφωνήσει θά μπορούσε, μήτε να τηλεγραφήσει, μήτε να τραβήξει μιὰ κανονιὰ κι ἀκόμα δέ θά μπορούσε να λογαριάσει τὴν τροχιά μιᾶς βολῆς με τὸ σύστημα που τοῦδωσε ὁ "Εγγλέζος Νεύτωνας.

— "Αστειεύεστε, διαμαρτυρήθηκε ὁ Ντόρντορφ θυμωμένος. Αὐτὸ δέ δείχνει παρά πὼς ἐμεῖς ἔχουμε τὴν τέχνη να χρησιμοποιούμε κι ἀπ' αὐτοὺς καλύτερα τίς δικές τὸς εφεύρεσεις. Κι αὐτὸ γιατί ίσα ίσα εἴμαστε πιό ἐργατικοί, πιό ἐπιδέξιοι, πιό τολμηροί ἀπ' αὐτούς.

— "Ας ἀφίσουμε, ἂ θέλετε κατὰ μέρος τὴν τόλμη. "Αφοῦ ὅλη ἡ δουλειὰ είναι να τραβοῦμε κατὰπάνω στὸν ὀχτρό δίχως αὐτὸς να μπορεῖ νάπαντήσσει, να τὸν γελάμε να τὸν χτυποῦμε ἀπὸ πίσω, κι ἀφοῦ ἔχεις τὴ νίκη αν ξαίρεις σὲ ποιά πλευρὰ βρίσκεται ὁ καλύτερος στρατηγός και τὸ δυνατότερο σῶμα τοῦ ὀχτροῦ, πολὺ λίγη θέση μένει για τὴν ἀτομική παλικαριά. Για να ποῦμε τὴν ἀλήθεια, ἡ δύναμη κ' ἡ παλικαριά δέν λογαριάζονται πιὰ στὸν πόλεμο. "Η δύναμη μοιάζει με τὸν πιό γερὸ χαμάλη τοῦ κόσμου που θά δοκίμαζε να συναγωνιστεῖ με τὸ γιγάντιο βαροῦλκο τοῦ λιμανιοῦ τοῦ "Αμβούργου. "Ένα παιδί βυζανιάρικο νάκουμπήσει τὸ χέρι του σένα μοχλὸ θά σηκώσει δέκα χιλιάδες φορὲς πιό πολὺ. "Ολ' αὐτὰ είτανε ὁμορφα όταν ἡ ἐπιτυχία ἔδινε ἀπ' τὰ δυνατότερα χέρια, τίς μακρύτερες λόγχες, τὰ πιό χοντρά κεφάλια. Σήμερα οί ἀ-